

Školní vzdělávací program

Obor: 7941 K / 81, Gymnázium 8-leté

Učební osnovy pro nižší stupeň vzdělávání

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vzdělávací obor: Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu dějepis

(osmileté gymnázium)

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět dějepis je součástí vzdělávací oblasti **Člověk a společnost** a vychází z obsahu vzdělávacího oboru dějepis. Vzdělávací obsahy ŠVP ZV (ŠVP GV) předmětu dějepis vychází ze vzdělávacích obsahů RVP ZV a RVP GV. Vzdělávací obsahy tématicky zahrnují jednotlivé historické etapy od počátků civilizace po současnost.

Vzdělávací předmět dějepis přesahuje svým obsahem do jiných vyučovacích předmětů. Prolíná se nejčastěji se **společenskými vědami** (občanská nauka) a to například v tématech stát a právo, mezinárodní vztahy, stát a hospodářství, s **českým jazykem a literaturou** ve shrnutí významných literárních autorů a děl světové a národní literatury, s **výtvarnou výchovou** v souvislosti s vývojem jednotlivých uměleckých slohů, se **zeměpisem** v oblasti historické geografie, s **matematikou** v orientaci na časové ose a s **fyzikou** v oblasti technických vynálezů.

Do výstupů ŠVP ZV (ŠVP GV) předmětu dějepis jsou zahrnuta všechna průřezová témata (Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Enviromentální výchova, Mediální výchova).

Časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka vzdělávacího předmětu dějepis probíhá od primy do kvarty s časovou dotací dvě hodiny týdně, v kvintě, septimě a oktávě také s dvouhodinovou týdenní dotací. V sextě je týdenní dotace tříhodinová. Na povinné hodiny dějepisu navazují v septimách a oktávách (třetích a čtvrtých ročnících) volitelné semináře s dvouhodinovou týdenní dotací.

Výuka dějepisu probíhá společně v kmenových třídách a také v odborně učebně vybavené smartboard tabulí, počítačem, televizí a videem. Do vyučovacích hodin jsou zařazovány krátkodobé a dlouhodobé samostatné nebo skupinové projekty převážně na téma každodennosti v historickém vývoji. Dále jsou do výuky podle potřeb a aktuálnosti zařazovány exkurze do archívů, muzeí, galerií, na tématické výstavy a do exteriérů, které jsou nositeli historického a národního vědomí.

Cílem výuky dějepisu je poskytnout žákům ucelený a plastický obraz o historickém vývoji lidstva od pravěku po současnost. Kritickým analýzám jsou podrobována především významná období a historické mezníky národních a obecných dějin, které mají význam pro pochopení současnosti. Takto získané poznatky mají přispět k vytváření historického vědomí, formování vlasteneckého cítění a mají usnadnit chápání odlišností jednotlivých kulturních oblastí světa.

Výuka dějepisu dále vede žáka ke kritickému přístupu a hodnocení národního a světového kulturního a přírodního dědictví, respektu k základním principům demokracie, občanského života a evropanství. V neposlední řadě je cílem předmětu dějepis na základě historických příkladů eliminovat rasistické, extrémistické a xenofobní tendence a vést žáka k úctě a toleranci člověka.

Výchovné a vzdělávací strategie učitele

Učitel:

Kompetence k učení

- Vede studenty k výběru vhodných učebních a vzdělávacích metod a postupů.
- Motivuje studenty k dalšímu vzdělávání.
- Vede studenty k samostatnému historickému bádání.

Kompetence k řešení problémů

- Vede studenty k aktivnímu vyhledávání informací v literatuře, historických pramenech a médiích.
- Vede studenty k samostatnému řešení problémových témat moderní historie.
- Učí je kritické analýze a zhodnocení těchto pramenů.

Kompetence komunikativní

- Rozvíjí u studentů schopnost komunikovat přiměřeným, otevřeným a ohleduplným způsobem.
- Učí studenty diskutovat nad současnými i historickými tématy (především v souvislosti se zadávanými projekty).
- Vede studenty k vhodným formulacím svých myšlenek a vhodné a přesvědčivé argumentaci.

Kompetence sociální a personální

- Vede studenty k tvorbě a vymezení pravidel práce a spolupráce.
- Podílí se na vytváření příjemné atmosféry na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi.
- Vede studenty a sám přispívá k tvorbě dobrých mezilidských vztahů bez ohledu na národní, etnický a sociální původ studenta.
- Vede studenty ke kritickému sebehodnocení a hodnocení svých vrstevníků.

Kompetence občanské

- Vede studenty k zodpovědnému jednání a zodpovědnosti za své jednání.
- Vede studenty k vytváření kritického přístupu k národním dějinám, evropskému a světovému historickému vývoji a současnému našemu a světovému společenskému vývoji.
- Vede studenta k aktivnímu přístupu k občanské společnosti, k pochopení základních demokratických principů vedení společnosti a k posilování vlastenecké sounáležitosti.
- Připravuje studenty na rodičovské, pracovní a jiné sociální role.

Kompetence pracovní

- Vede studenty k racionálnímu využívání všech zkušeností z jiných předmětů pro přípravu na budoucí život.
- Učí je racionálně a smysluplně využívat svůj volný čas.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: prima

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Školní výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Tématické okruhy průřezových témat</u>	<u>Mezipředmětové vztahy</u>
<p><u>Člověk v dějinách</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků • Uvede příklady zdrojů informací o minulosti • Orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu 	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí význam a smysl poznání historie pro pochopení současnosti • Orientuje se na časové ose a historické mapě • Dovede periodizovat historický vývoj v chronologickém sledu • Uvede instituce, které jsou zdrojem historických informací ve vztahu k místu bydliště a k České republice 	<p><u>I. Úvod do studia dějepisu</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Smysl poznání historie • Vnímání času – základní periodizace dějin • Instituce pro poznání dějin • Pomocné vědy historické 	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> • Psychohygienu • Kreativitu • Hodnoty, postoje, praktická etika <p>VMEGS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Objevujeme Evropu a svět <p>MeV</p> <ul style="list-style-type: none"> • Práce v realizačním týmu 	<p>Občanská výchova Matematika Zeměpis</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Školní výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Tématické okruhy průřezových témat</u>	<u>Mezipředmětové vztahy</u>
<p><u>Počátky lidské společnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu • Objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost • Uvede příklady archeologických kultur na našem území 	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí vznik a vývoj člověka a příčiny formování lidské společnosti • Charakterizuje způsob života pravěkého člověka a vysvětlí odlišnosti v životě pravěké společnosti v jednotlivých vývojových etapách • Objasní rozdílnost vývoje na přírodních a materiálních podmínkách • Vysvětlí význam ohně a objevení kovů pro život pravěké společnosti • Objasní význam neolitické revoluce a její dopad na vytváření starověkých civilizací (mapa) • Osvětlí proměny pravěkého uspořádání 	<p><u>II. Pravěk</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vznik a vývoj člověka (názory na vznik člověka) • Formování lidské společnosti • Proměny a způsob obživy • Objevy nových materiálů • Vliv na uspořádání společnosti • Rozvoj duchovního života pravěkých lidí 	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sebepojetí, sebepoznání • Psychohygiena • Kreativita • Hodnoty, postoje, praktická etika <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> • Etnický původ • Multikulturalita • Kulturní difference <p>VMEGS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Objevujeme Evropu a svět <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> • Základní podmínky života • Lidské aktivity a problém životního prostředí 	<p>Výtvarná výchova Zeměpis</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Školní výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Tématické okruhy průřezových témat</u>	<u>Mezipředmětové vztahy</u>
	<p>společnosti (matriarchát, patriarchát)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zhodnotí působení Keltů a Germánů a osvětlí jejich vztahy s Římským impériem • Vysvětlí příčiny, průběh a výsledek procesu stěhování národů • Zhodnotí kulturní a duchovní život pravěkého člověka • S pomocí mapy uvede významná archeologická naleziště na našem území a v Evropě 			
<p><u>Nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozpozná souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací 	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí vznik prvních civilizací v souvislosti na přírodních podmínkách • Charakterizuje společenské, náboženské a 	<p><u>III. Orientální starověk</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vliv přírodních podmínek na vznik vyspělých civilizací • Charakter společnosti – orientálních despocií, náboženství, charakter • Srovnání vývoje 	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> • Psychohygienu • Kreativitu • Hodnoty, postoje, praktická etika <p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> • Občan, občanská společnost a stát 	<p>Výtvarná výchova Zeměpis Občanská výchova Český jazyk Matematika Fyzika</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Školní výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Tématické okruhy průřezových témat</u>	<u>Mezipředmětové vztahy</u>
<ul style="list-style-type: none"> • Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví • Demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství v souvislosti s judaismem 	<p>hospodářské uspořádání orientálních despocií</p> <ul style="list-style-type: none"> • Porovná specifika vývoje v jednotlivých despociích • Pro jednotlivé despocie uvede nejvýznamnější typy památek světového dědictví • Objasní přírodní a geografické podmínky vzniku antické řecké civilizace • Charakterizuje nejstarší období řeckých dějin – osvětlí jejich význam pro další vývoj • Charakterizuje státní zřízení v Athénách a Spartě, objasní jejich další vývoj a příčiny soupeření • Objasní příčiny řecko – perských válek, jejich průběh a výsledek • Charakterizuje kulturu a umění klasického 	<p>v Mezopotámii, Egyptě, Palestině, Indii, Číně</p> <ul style="list-style-type: none"> • Orientální kultury, umění, filozofie <p><u>IV. Starověké Řecko</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • přírodní podmínky pro rozvoj • nejstarší období Kréta, Mykény • srovnání státních zřízení Athén a Sparty • Expanze řeckých států – kolonizace • Kultura a umění klasického Řecka • Peloponéské války, nástup Makedonie, helénismus <p><u>V. Starověký Řím</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Osídlení apeninského poloostrova • Etruskové • Římská republika – společnost a hospodářství • Expanze – punské války • Císařství – vznik impéria, 	<p>VMEGS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Objevujeme Evropu a svět <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kulturní diferenciaci • Etnický původ <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> • Základní podmínky života • Vztah člověka k prostředí <p>MV</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> • Psychohygienu • Kreativitu • Hodnoty, postoje, praktická etika 	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Školní výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Tématické okruhy průřezových témat</u>	<u>Mezipředmětové vztahy</u>
	<p>Řecka, doloží jejich význam pro současnost</p> <ul style="list-style-type: none"> • Objasní příčiny Peloponéských válek a zhodnotí jejich výsledek • Vysvětlí etnické složení osídlení apeninského poloostrova • Charakterizuje etruskou civilizace a osvětlí mytologické založení Říma • Vysvětlí příčiny vzniku římské republiky a charakterizuje státní zřízení římské republiky, její společnost a hospodářství • Charakterizuje římské imperiální tendence a objasni průběh punských válek • Vysvětlí příčiny krize a zániku římské republiky, vznik impéria, strukturu 	<p>jeho hospodářství a společenské uspořádání</p> <ul style="list-style-type: none"> • Křesťanství • Krize a zánik říše • Římská kultura a umění 	<p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> • Formy participace občanů v politickém životě • Principy demokracie jako formy vlády <p>VMEGS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jsme Evropané • Objevujeme Evropu a svět <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kulturní diferenciacce • Etnický původ <p>MV</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení • Práce v realizačním týmu <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> • Základní podmínky života • Vztah člověka a 	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Školní výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Tématické okruhy průřezových témat</u>	<u>Mezipředmětové vztahy</u>
	<p>společnosti a hospodářství</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osvětlí vznik křesťanství a jeho roli v době římského impéria • Objasní příčiny krize zániku impéria • Charakterizuje římskou kulturu, umění a památky a srovná je s uměním řeckým 		<p>prostředí</p>	
<p><u>Křesťanství a středověká Evropa</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vznik států • Porovná základní rysy západoevropské , byzantsko – slovanské a islámské kulturní oblasti • Objasní situaci 	<ul style="list-style-type: none"> • Popíše pomocí mapy etnickou strukturu Evropy v době rozpadu římského impéria • Objasní proces stěhování národů • Vysvětlí vliv christianizace na utváření prvních středověkých států • porovná společenské struktury, hospodářství, umění a 	<p><u>VI. Raný středověk</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Barbarská Evropa za hranicemi Říma • Stěhování národů – příčiny a důsledky • První středověké říše – charakter hospodářství, společnosti (Franská říše, Byzanc, Arabský svět) • Kultura a duchovní svět těchto civilizačních okruhů • Pozice Slovanů v Evropě – osídlení našeho území 	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> • Psychohygiena • Kreativita • Hodnoty, postoje, praktická etika <p>VMEGS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Objevujeme Evropu a svět • Jsme Evropané <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kulturní diference 	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Školní výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Tématické okruhy průřezových témat</u>	<u>Mezipředmětové vztahy</u>
<p>Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech</p>	<p>náboženství Francké, Byzantské říše a Arabského světa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje a zhodnotí pozici Slovanů v Evropě • Charakterizuje první státní útvary na našem území (Sámová říše, Velká Morava) • Objasní počátky českého státu 		<ul style="list-style-type: none"> • Etnický původ • Multikulturalita 	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: sekunda

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Školní výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Tématické okruhy průřezových témat</u>	<u>Mezipředmětové vztahy</u>
<p><u>Křesťanství a středověká Evropa</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vymezení úlohy křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám • Ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury 	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí princip a sociální uspořádání feudální společnosti • Charakterizuje počátky, politické a kulturní postavení českého státu v raně středověké Evropě • Osvětlí význam vzniku Svaté říše římské ve středověké Evropě • Charakterizuje vznik raně středověkých států • Vysvětlí příčiny a důsledky střetu světské a církevní moci • Dovede vysvětlit příčiny, průběh a důsledky křížových výprav • Charakterizuje 	<p><u>I. Raný středověk</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Podoba středověké společnosti • Počátky českého státu a jeho pozice v Evropě • Svatá říše římská • Vznik polského a uherského státu • Normanská expanze • Kyjevská Rus • Anglie a Francie – jejich vznik a vztahy • Soupeření církevní a světské moci • Příčiny, průběh a výsledky křížových výprav • Románská kultura a vzdělanost 	<p><u>OSV</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Psychohygienu • Kreativitu • Hodnoty, postoje, praktická etika <p><u>VDO</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Principy demokracie jako formy vlády a způsob rozhodování <p><u>VMEGS</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Objevujeme Evropu a svět • Jsme Evropané <p><u>MULTIV</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kulturní diferenciaci 	<p>Výtvarná výchova Zeměpis Český jazyk</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Školní výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Tématické okruhy průřezových témat</u>	<u>Mezipředmětové vztahy</u>
	<p>románské umění a vymezí nevýznamnější památky v Evropě a u nás</p> <ul style="list-style-type: none">• Vysvětlí proces vzniku a význam středověkých měst• Charakterizuje středověké hospodářství a jeho proměny• Osvětlí význam a rozvoj vzdělanosti ve středověké společnosti• Charakterizuje český stát za vlády posledních Přemyslovců• Objasní příčiny a důsledky mongolského vpádu do Evropy• Zhodnotí průběh důsledky Stoleté války	<p><u>II. Vrcholný středověk</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Vznik a význam středověkých měst• Proměny středověkého hospodářství• Rozvoj vzdělanosti – první univerzity• Vzestup českého státu ve 13. století – poslední Přemyslovci• Mongolský vpád do Evropy a jeho důsledky• Stoletá válka	<ul style="list-style-type: none">• Lidské vztahy• Multikulturalita <p><u>EV</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Základní podmínky života• Lidské aktivity a problémy životního prostředí <p><u>MV</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
<p><u>Objevy a dobývání, počátky nové doby</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Vysvětlí znovuobjevení	<ul style="list-style-type: none">• Zhodnotí vládu Lucemburků v českých zemích• Objasní příčiny vzniku	<ul style="list-style-type: none">• Český stát za Lucemburků• Krize společnosti a husitství• Konkvista Balkánu a rekonkvista Pyrenejského	<p><u>OSV</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Psychohygienu• Kreativita• Hodnoty, postoje, praktická etika	<p>Výtvarná výchova Zeměpis Český jazyk Občanská výchova</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Školní výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Tématické okruhy průřezových témat</u>	<u>Mezipředmětové vztahy</u>
<p>antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život • Popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky • Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie 	<p>husitství</p> <ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí průběh a výsledky husitské revoluce a porovná její důsledky s náboženskými poměry v Evropě • Zhodnotí vládu Jiřího z Poděbrad • Charakterizuje vývoj středověké východní Evropy • Charakterizuje gotickou kulturu, uvede základní znaky a příklady gotické architektury především v českých zemích • Popíše příčiny vzniku renesance v Evropě • Objasní příčiny, průběh, a důsledky zámořských objevů a vysvětlí jejich dopad na společnost a hospodářství raně novověké společnosti • Charakterizuje základní rysy 	<p>poloostrova</p> <ul style="list-style-type: none"> • Náboženské poměry ve středověkém světě • Český stát za Jiřího z Poděbrad a Jagellovců • Vývoj v Rusku • Polsko a Uhry • Gotická kultura a umění <p><u>III. Počátky novověku</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Zrod renesančního životního stylu v Itálii • Příčiny, průběh a důsledky zámořských objevů • Společnost a hospodářství raného novověku • Renaissance a humanismus • Reformační hnutí – podoby, důsledky • Nástup Habsburků a pozice českého státu 	<p><u>VDO</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Občan, občanská společnost a stát • Princip demokracie jako formy vlády a způsoby rozhodování <p><u>VMEGS</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Objevujeme Evropu a svět • Jsme Evropané <p><u>MULTIV</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Lidské vztahy • Multikulturalita <p><u>EV</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Lidské aktivity a problémy životního prostředí <p><u>MV</u></p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Školní výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Tématické okruhy průřezových témat</u>	<u>Mezipředmětové vztahy</u>
	<p>renesance a humanismu, uvede významné renesanční a humanistické umělce, učence, uvede základní prvky a příklady renesanční architektury v Evropě a v českých zemích</p> <ul style="list-style-type: none"> • Objasní vznik reformačních snah Evropě, zhodnotí jejich dopad na další evropský vývoj a porovná je s cíli protireformace • Vysvětlí mocenský nástup Habsburků ve střední Evropě a charakterizuje jejich vládu v českých zemích do třicetileté války 		<ul style="list-style-type: none"> • Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení • Práce v realizačním týmu 	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: tercie

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Školní výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Tématické okruhy průřezových témat</u>	<u>Mezipředmětové vztahy</u>
<p><u>Objevy a dobývání, počátky nové doby</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky • Na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus • Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek 	<ul style="list-style-type: none"> • Objasní vztahy mezi Katolickou ligou a Protestantskou unií a osvětlí výsledky jejich sporu • Postihne hlavní rysy raně kapitalistických vztahů • Vysvětlí pojmy absolutismus, osvícenský absolutismus, parlamentarismus a postihne jejich vzájemné rozdíly • Postihne klady a zápory vlády Marie Terezie a Josefa II. • Charakterizuje umělecký sloh 	<p><u>I. Svět v 16. – 17. století</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Mocenské, náboženské, a hospodářské poměry v Evropě • Povstání nizozemských provincií • Poměry v Čechách na přelomu 16. – 17. století • Stavovské povstání • Příčiny, průběh, a důsledky třicetileté války • Barokní kultura a umění • Anglická revoluce • Francouzský absolutismus • Vývoj ruského státu • Habsburská monarchie za Marie Terezie a Josefa II. • Vznik USA • Klasicismus a osvícenství 	<p><u>OSV</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • psychohygienu • kreativita • hodnoty, postoje, praktická etika <p><u>VDO</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • občan, občanská spol. a stát • formy participace občanů v politickém životě <p><u>VMEGS</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Objevujeme Evropu a svět • Jsme Evropané 	<p>Výtvarná výchova Zeměpis Občanská výchova</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Školní výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Tématické okruhy průřezových témat</u>	<u>Mezipředmětové vztahy</u>
	klasicismus a objasní význam osvícenství		<u>MULTIV</u> <ul style="list-style-type: none"> • lidské vztahy • multikulturalita <u>MV</u> <ul style="list-style-type: none"> • kritické čtení a vnímání mediálních sdělení • práce v realizačním týmu 	
<u>Modernizace společnosti</u> <ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické, a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti • Objasní souvislosti mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých 	<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje, časově zařadí a zhodnotí pojem revoluce • Objasní příčiny, průběh a výsledky VFR • Postihne vliv a dopady VFR na další vývoj v Evropě • Charakterizuje pojem průmyslová revoluce a ozřejmí její dopad na vývoj hospodářství, tvorbu společenských 	<u>II. Novověký svět od 18. do pol. 19. století</u> <ul style="list-style-type: none"> • Velká francouzská revoluce • Napoleonské války • Metternichovská Evropa – vize a skutečnost • Průmyslová revoluce • Národní obrození • Národně osvobozenická hnutí 20. – 30. let 19. stol. • Revoluce 1848/1849 <u>III. Svět ve 2. pol. 19. století</u>	<u>OSV</u> <ul style="list-style-type: none"> • psychohygienu • kreativita • hodnoty, postoje, praktická etika <u>VDO</u> <ul style="list-style-type: none"> • občan, občanská spol. a stát • formy participace občanů v politickém životě 	Výtvarná výchova Zeměpis Občanská výchova Český jazyk

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Školní výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Tématické okruhy průřezových témat</u>	<u>Mezipředmětové vztahy</u>
<p>společenských struktur v Evropě na straně druhé</p> <ul style="list-style-type: none">• Porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů• Charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin, uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích• Na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy• Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato	<p>vztahů a přírodu</p> <ul style="list-style-type: none">• Objasní a časově zařadí fenomén národního obrození, ozřejmí příčiny vzniku a popíše průběh• Na základě srovnání charakterizuje revoluční události 1848/1849• Postihne důvody pro sjednocení Itálie a Německa• Charakterizuje kořeny novodobého kolonialismu a objasní jeho důsledky• Charakterizuje vývoj Habsburské monarchie v 2 polovině 19. století• Objasní vzájemné vztahy mezi Čechy a Němci v 19. století a postihne příčiny vzájemného soupeření• Vysvětlí pojmy imperialismus a kolonialismus a ozřejmí mocenský a	<ul style="list-style-type: none">• Bachovský absolutismus• Sjednocení Itálie• Sjednocení Německa• Vývoj ve Francii, Pařížská komuna• Vývoj v USA, indiánské války a občanská válka• České země ve 2. pol. 19. století• Rakousko – uherské vyrovnání• Kultura a umění 19. století• Vědecko – technická revoluce• Rozvoj koloniálního systému• Vztahy a stavy velmocí na konci 19. století <p><u>IV. V předvečer světové války</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Imperialismus a kolonialismus• Vzestup USA• Kapitalistická společnost před první světovou válkou	<p><u>VMEGS</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Objevujeme Evropu a Svět <p><u>EV</u></p> <ul style="list-style-type: none">• lidské aktivity a problémy životního prostředí <p><u>MULTIV</u></p> <ul style="list-style-type: none">• lidské vztahy• multikulturalita <p><u>MV</u></p> <ul style="list-style-type: none">• kritické čtení a vnímání mediálních sdělení• práce v realizačním týmu	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Školní výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Tématické okruhy průřezových témat</u>	<u>Mezipředmětové vztahy</u>
nerovnoměrnost vedla, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	hospodářský vzestup USA <ul style="list-style-type: none"> • Dovede vysvětlit příčiny a důsledky vědecko – technické revoluce ve společnosti před první světovou válkou 			
<u>Moderní doba</u> <ul style="list-style-type: none"> • Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jejich důsledky 	<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje velmocenskou politiku Trojspolku a Trojdhody • Objasní příčiny, průběh a důsledky první světové války 	<u>V. První světová válka</u> <ul style="list-style-type: none"> • První světová válka – její příčiny, průběh a důsledky 	<u>OSV</u> <ul style="list-style-type: none"> • psychohygienu • kreativitu • hodnoty, postoje, praktická etika <u>VDO</u> <ul style="list-style-type: none"> • občan, občanská spol. a stát • formy participace občanů v politickém životě <u>EV</u> <ul style="list-style-type: none"> • lidské aktivity a problémy životního prostředí 	Výtvarná výchova Zeměpis Občanská výchova Český jazyk

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Školní výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Tématické okruhy průřezových témat</u>	<u>Mezipředmětové vztahy</u>
			<p><u>MULTIV</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • lidské vztahy • multikulturalita <p><u>MV</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • kritické čtení a vnímání mediálních sdělení • práce v realizačním týmu 	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: kvarta

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Školní výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Tématické okruhy průřezových témat</u>	<u>Mezipředmětové vztahy</u>
<p><u>Moderní doba</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jejich důsledky • Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů • Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět, rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého 	<ul style="list-style-type: none"> • Objasní následky versaillesko - washingtonského mírového uspořádání světa • Dovede postihnout příčiny, průběh a význam vzniku ČSR • Charakterizuje období 20. – 30. let v ČSR a v Evropě • Objasní příčiny a následky Velké hospodářské krize • Porovná totalitní systémy fašismu a komunismu, nastíní jejich společné a rozdílné znaky • Charakterizuje meziválečnou kulturu, 	<p><u>I. Mezi dvěma světovými válkami</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Poválečné uspořádání světa • Vznik ČSR • ČSR ve 20. letech 20.století • Evropa a ČSR ve 30. letech 20. století • Rozpad versailleského mírového systému • Kultura a věda mezi světovými válkami <p><u>II. Druhá světová válka</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Příčiny vzniku druhé světové války – politické a ekonomické souvislosti • Mnichov 1938 a druhá republika • Protektorát – domácí a zahraniční odboj 	<p><u>OSV</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • psychohygienu • kreativitu • hodnoty, postoje, praktická etika <p><u>VDO</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Občan, občanská spol. a stát • formy participace občanů v politickém životě • principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování <p><u>VMEGS</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • jsme Evropané • objevujeme Evropu 	<p>Občanská výchova Zeměpis Výtvarná výchova Český jazyk Hudební výchova</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Školní výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Tématické okruhy průřezových témat</u>	<u>Mezipředmětové vztahy</u>
<p>nacionalismu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv • Zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí 	<p>vědu a umění</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zhodnotí význam a důsledky Mnichova pro další existenci ČSR • Vysvětlí příčiny, hlavní mezníky a události druhé světové války • Charakterizuje každodenní realitu za protektorátu, odboj domácí i zahraniční 	<ul style="list-style-type: none"> • Válka v Evropě • Závěrečné etapy druhé světové války 	<p><u>MULTIV</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kulturní diferenciacie • Lidské vztahy • Etnický původ • Multikulturalita • Princip sociálního smíru a solidarity <p><u>EV</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • základní podmínky života • lidské aktivity a problémy životního prostředí • vztah člověka k prostředí <p><u>MV</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení • fungování a vliv medií ve společnosti 	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Školní výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Tématické okruhy průřezových témat</u>	<u>Mezipředmětové vztahy</u>
<p><u>Rozdělený a integrující se svět</u></p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání dvou bloků vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce posoudí postavení rozvojových zemí prokáže základní orientaci v problémech současného světa 	<ul style="list-style-type: none"> Osvětlí důsledky druhé světové války pro další vývoj ve 2. polovině 20. století u nás a v Evropě Postihne hlavní příčiny a mezníky studené války Osvětlí důsledky Února 1948 pro další vývoj v ČSR Dovede vysvětlit proces dekolonizace a jeho důsledky pro další vývoj ve světě Ozřejmí a uvede do souvislostí období „pražského jara 1968“ a období „normalizace“ Stručně postihne hlavní příčiny rozpadu sovětského bloku a objasní důsledky 	<p><u>III. Evropa a svět po roce 1945 do současnosti – rozdělené světy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Důsledky druhé světové války – poválečné uspořádání Evropy a světa Příčiny vzniku studené války Československo v letech 1945 – 1948 Únor 1948 a jeho důsledky pro další vývoj v ČSR ČSR v 50. letech Změny v Evropě na přelomu 50. – 60. let „Pražské jaro“ a rok 1968 v ČSSR Mezinárodní vývoj od 60. let do současnosti – hlavní rysy vývoje Období normalizace v ČSSR a 80. léta Příčiny, průběh, a výsledky sametové revoluce v r. 1989 	<ul style="list-style-type: none"> práce v realizačním týmu <p><u>OSV</u></p> <ul style="list-style-type: none"> psychohygiena kreativita hodnoty, postoje, praktická etika <p><u>VDO</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Občan, občanská spol. a stát formy participace občanů v politickém životě principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování <p><u>MULTIV</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Kulturní diferenciacie Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita Princip sociálního 	<p>Občanská výchova Zeměpis Výtvarná výchova Český jazyk Hudební výchova</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Školní výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Tématické okruhy průřezových témat</u>	<u>Mezipředmětové vztahy</u>
	<p>událostí na přelomu 80.-90. let 20. století ve střední a východní Evropě</p>		<p>smíru a solidarity</p> <p><u>EV</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • základní podmínky života • lidské aktivity a problémy životního prostředí • vztah člověka k prostředí <p><u>MV</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení • fungování a vliv médií ve společnosti • práce v realizačním týmu 	